

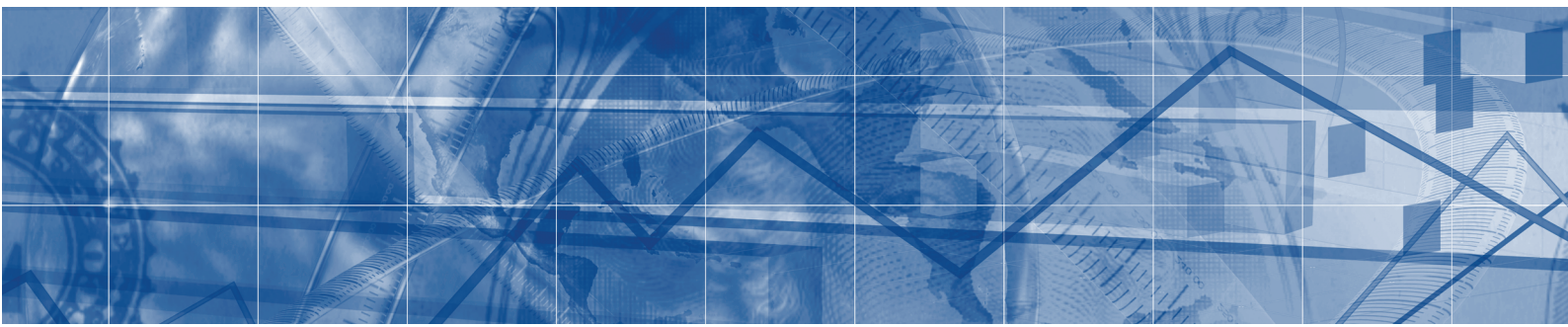

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4

Журнал

грудень 2024

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4
грудень 2024
Журнал

Виходить щоквартально

Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.

Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 15 від 17.12.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2024

ЗМІСТ

Аляб'єва Я. В. Диджиталізація договірного права: юридичні виклики укладення електронних договорів	5
Андрущенко Є. В. Застосування представництва в електронній комерції	8
Артюшенко П. О. Роль договірного права у міжнародному менеджменті	10
Белевцова Д. О. Договір найму (оренди) транспортного засобу: юридичні аспекти та цікаві випадки	12
Безкоровайна С. П. Особливості обліку основних засобів сільськогосподарських підприємств в умовах воєнного стану	15
Бонтей Д. В. Оцінка ефективності міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування	17
Бутенко К. В. Особливості правового регулювання донату як форми укладення договору пожертви	21
Ванюшкін О. Д. Взаємодія Україна-НАТО: контекст і перспективи	24
Васковець А. С. Особливості обліку кредитних операцій: овердрафт, репо та факторинг	27
Ващенко Ю. О. Особливості укладення електронних договорів у сучасному праві	29
Гисар С. Ю. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства оптової торгівлі	31
Гонтаренко Д. О. Особливості та перспективи впровадження системи електронного документообігу в бюджетних установах України	34
Гриценко Ю. О. Контент-маркетинг як важливий елемент маркетингової стратегії компанії	36
Дворська О. О. Особливості формування асортименту продуктів кондитерської галузі на основі маркетингового підходу	39
Демидова Д. В. Правовий аспект використання тварин у наукових дослідженнях	43
Деревицька Є. В. Шляхи підвищення ефективності використання ресурсів сільськогосподарського підприємства	45
Деревицька Є. В. Роль ефективного використання ресурсів у забезпеченні розвитку сільськогосподарських підприємств	48
Золочевська А. Ю. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «маркетингова діяльність підприємства»	52
Зяцько О. В. Деякі правові аспекти спадкування неповнолітньою особою	54
Карпенко С. І. Засоби масової інформації як інструмент міжнародних відносин	57
Касарім Д. М. Еволюція стратегічного партнерства між США та Індією: виклики та можливості в контексті Індो-Тихоокеанської стратегії	60
Клименко Д. О. Питання гендерної рівності в праві України	63
Кобаладзе З. В. Щодо договору купівлі-продажу авто в сучасних умовах	66
Король Є. В. Наслідки впливу строку для прийняття спадщини	68
Косий І. В. Застосування архітектури headless cms для розроблення вебзастосунків	70
Кривенко Р. К. Деякі правові аспекти договору про сурогатне материнство	73
Кривошея А. О. Спадкування бізнесу: правові аспекти передачі корпоративних прав	75
Кузьменко Д. Є. Стратегія сталого розвитку для виробничих підприємств: ключові етапи розробки та успішного впровадження	79
Курилко О. Р. Правові аспекти регулювання немайнових відносин подружжя за шлюбним договором	81
Лиманський Я. В. Управління людськими ресурсами як фактор підвищення ефективності підприємницької діяльності	84

Лохман Ю. В. Особливості маркетингових комунікацій в публічному управлінні.....	87
Любченко Н. О., Бринза Н. О. Створення інтерактивного проекту екскурсій за картами руйнувань	91
Ляшко К. А. Перспективи впровадження системи ICTS на українських підприємствах.....	94
Мінченко А. В. Сучасні особливості здійснення розрахункових операцій підприємства та їх обліку	97
Маркіна С. С. Романо-германська система права та її підвиди	100
Німа А. О. Особливості складання звітності бюджетних установ	102
Олійник Ю. В. Фраудаторний правочин	105
Панченко Д. С. Обґрунтування стратегічних рішень для підвищення конкурентоспроможності в умовах глобалізації.....	107
Петровська Є. М. Правові аспекти договорів у сфері ІТ	111
Петько А. А. Фактори впливу на довгострокові темпи економічного зростання країн світу	114
Подольська С. Ю. Сутність стратегічних позицій та роль їх оцінювання в забезпеченні подальшого розвитку підприємства	119
Подольська С. Ю. Методи оцінювання стратегічних позицій підприємства	121
Поляков І. В. Управління ризиками підприємства для забезпечення його конкурентоспроможності.....	124
Попова В. К. Методи оцінювання ефективності стратегічного управління в умовах економічної нестабільності	129
Приходько В. Є. Аналіз сучасних методів ухвалення управлінських рішень.....	132
Рекалова А. С. Правові аспекти визнання правочину недійсним.....	135
Самотой К. О. Геополітичні наслідки війни в Україні для системи міжнародних відносин.....	137
Самотой К. О. Вплив глобалізації на міжнародні відносини: нові можливості та загрози	140
Скрябіна П. Є. Проблема неформальних трудових відносин	143
Сорочан Д. Е. Етапи впровадження роботизованих систем у складський процес підприємства	146
Сотникова А. В. Захист прав споживачів у сфері електронної комерції.....	148
Столбова Я. Д. Сутність і особливості маркетингової політики просування некомерційних організацій.....	151
Тараненко М. І. Правові аспекти захисту інтелектуальної власності в умовах розвитку цифрових технологій	154
Тимофєєва С. О. Домашнє насильство як кримінально-правове явище.....	156
Тимошенко Ю. С. Порівняння національних і міжнародних стандартів щодо розкриття інформації з обліку доходів	160
Фойницька С. Г. Цивільне право і штучний інтелект: правосуб'єктність і відповідальність.....	162
Циганок Ю. С. Нормативно-правове регулювання екологічної логістики в Україні.....	164
Чернокур А. В. Методи й інструменти ретеншн-маркетингу в сучасному бізнесі	167
Чубакова В. В. Реформування системи обліку в Україні за вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності.....	170
Шкарупета В. А. Регіональне лідерство Японії в Індо-Тихоокеанському регіоні.....	173

таким чином може дотримуватись достовірність облікового процесу, а після закінчення війни потрібно буде відновити в обліку усю необхідну облікову інформацію та достовірно оцінити склад та стан основних засобів підприємства.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Єрмейчук Р. А.

Література: 1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>. 2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів : Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>. 3. Положення про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.1997 р. № 1183. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/KP971183?an=7&ed=2017_06_07. 4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>. 5. Положення про інвентаризація активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>.

Стаття надійшла до редакції 17.10.2024 р.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

УДК 327

Бонтей Д. В.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. Досліджено ефективність міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування. Проаналізовано взаємодію з зарубіжними партнерами та її вплив на соціально-економічний розвиток регіонів України. Надано рекомендації щодо подальшого розвитку співпраці.

Ключові слова: міжнародна співпраця, органи місцевого самоврядування, Україна, ефективність, регіональний розвиток.

Annotation. The effectiveness of international cooperation of Ukrainian local self-government bodies was investigated. The interaction with foreign partners and its influence on the socio-economic development of the regions of Ukraine were analyzed, providing recommendations for the further development of cooperation.

Keywords: international cooperation, local self-government bodies, Ukraine, efficiency, regional development.

Постановка проблеми. Україна, як держава зі складною політичною та економічною ситуацією, стикається з рядом викликів у сфері регіонального розвитку. Одним із інструментів, які використовуються для здійснення позитивних змін у цій сфері, є міжнародна співпраця українських органів місцевого самоврядування з міжнародними партнерами. Проте, незважаючи на потенціал такої співпраці, важливим є вивчення її ефективності та ідентифікація факторів, які можуть перешкоджати або сприяти успішному розвитку. Тому стоїть завдання з'ясувати, наскільки ефективно використовується потенціал міжнародної співпраці українськими органами місцевого самоврядування та які чинники впливають на цю ефективність.

Ця проблема має важливе значення для подальшого розвитку регіонів України та підвищення їхнього соціально-економічного статусу. Дослідження ефективності міжнародної співпраці може виявити ключові аспекти, які потребують уваги та подальшого вдосконалення, що сприятиме зміцненню партнерських відносин із зарубіжними партнерами та забезпечить більш стабільний і збалансований розвиток українських регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Подібна проблематика в частині дослідження інформаційного простору місцевого самоврядування розглядалася в працях Деррієніка Дж. П., Перлмана С., Блура К. Серед вітчизняних учених, що відзначилися дослідженнями міжнародного простору місцевого самоврядування, можна зазначити Боголюбова Б. М., Богородецьку О., Поляновського М., Іванюка О., Приймака С., Гурінову В., Євтуха В., Тарновську Т., Кравченко М. та інших. Вони зробили значний внесок у розвиток теорії та практики міжнародної співпраці місцевих органів управління в Україні.

Мета цієї роботи полягає в оцінці ефективності міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування та визначенні факторів, які впливають на її результативність.

Викладення основного матеріалу. Ефективність міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування є складним питанням, яке потребує ретельного аналізу та оцінки. Існують кілька факторів, які можуть вплинути на ефективність такої співпраці, зокрема, рівень залучення місцевої влади, якість комунікації та координації з міжнародними партнерами, наявність ресурсів і фінансування, а також спроможність місцевих громад реалізовувати проекти й ініціативи.

Одним із головних показників ефективності міжнародної співпраці є вплив, який вона справляє на розвиток місцевих громад [1]. Міжнародне співробітництво має значний вплив на розвиток місцевих громад в Україні, допомагаючи їм покращувати економічні показники, залучати інвестиції та сприяти сталому розвитку. Демонструється позитивний вплив, який може мати міжнародна співпраця, коли вона ґрунтується на взаємній довірі, спільних цінностях і відданості довгостроковим партнерствам. Завдяки різноманітним проектам та ініціативам українські органи місцевого самоврядування змогли підвищити свій потенціал, отримати доступ до нових технологій, залучити інвестиції та покращити якість життя своїх мешканців.

Прикладом міжнародної співпраці, яка мала значний вплив на розвиток місцевих громад в Україні, є програма «Мери за економічне зростання», що фінансується ЄС. Ця ініціатива спрямована на покращення бізнес-середовища в українських містах і створення більш сприятливих умов для економічного зростання. Завдяки цій програмі українські міста отримали технічну допомогу та навчання з низки тем, включаючи розвиток бізнесу, сприяння інвестиціям та державно-приватне партнерство. Україна приєдналася до ініціативи у 2017 році. Згідно з даними на 2021 рік, у програмі бере участь 31 муніципалітет українських областей. Учасники ініціативи забезпечують доступ до фінансової та технічної підтримки, яка дає можливість реалізувати проекти зі створення робочих місць та розвитку місцевої економіки [2].

Одним із успішних проектів, що був реалізований в рамках ініціативи, є створення інноваційного центру в м. Івано-Франківськ. Завдяки цьому проекту створено понад 50 робочих місць та відкрито нові можливості для розвитку місцевої економіки.

Іншим прикладом є партнерство між м. Львів та німецьким м. Вюрцбург. Ця співпраця зосереджена на покращенні якості громадського транспорту у Львові за допомогою німецького досвіду та фінансування. Завдяки цій співпраці Львів зміг модернізувати систему громадського транспорту, запровадивши нові технології та послуги, такі як системи безконтактної оплати та відстеження в реальному часі.

Це не лише покращило якість життя мешканців, але й зробило місто більш привабливим для туристів та інвесторів. Починаючи з початку повномасштабного вторгнення Вюрцбург надавав допомогу Львову, передавши загальну суму в 210 000 євро. Зокрема, понад 50 000 євро було передано Львівській академії мистецтв на ремонт гуртожитків, а близько 30 000 євро використано на облаштування притулку для переселенців. А 23 лютого 2023 року Львів та Вюрцбург вже офіційно стали містами-побратимами [3].

Міжнародне співробітництво також відіграло вирішальну роль у просуванні сталого розвитку та охорони навколишнього середовища в українських місцевих громадах [4]. Одним із прикладів цього є партнерство між містом Житомир та норвезьким містом Драммен, спрямоване на сприяння енергоефективності та скорочення викидів парникових газів. Ця співпраця дала Житомиру технічну допомогу та фінансування для впровадження низки енергозберігаючих заходів, включаючи встановлення енергоефективного освітлення, модернізацію громадських будівель і сприяння екологічному транспорту. Це не лише зменшило вплив міста на навколишнє середовище, але й призвело до значної економії коштів та покращення умов життя мешканців.

Таким чином, ініціатива «Мери за економічне зростання» є інструментом підтримки розвитку місцевої економіки та створення нових робочих місць в Україні.

Іншим важливим фактором оцінки ефективності міжнародного співробітництва є рівень участі та залучення місцевих громад. Органи місцевого самоврядування повинні тісно співпрацювати з місцевими зацікавленими сторонами, включаючи організації громадянського суспільства, бізнес-асоціації та громадські групи, щоб забезпечити узгодженість проєктів та ініціатив з потребами та пріоритетами громади [5]. Це може допомогти зміцнити довіру та підтримати міжнародне співробітництво, а також гарантувати, що проєкти є стійкими та мають тривалий вплив. Міжнародна співпраця принесла значні переваги українським місцевим громадам, включаючи обмін досвідом і знаннями, інвестиційні можливості та сприяння культурному обміну та міжнародним відносинам.

Серед іншого, міжнародна співпраця надала українським місцевим громадам значні інвестиційні можливості. Завдяки партнерству з іноземними компаніями та організаціями українські громади змогли залучити іноземні інвестиції, які допомогли фінансувати різні проєкти місцевого розвитку. Наприклад, у 2018 році Європейський інвестиційний банк надав позику в розмірі 400 мільйонів євро на підтримку енергоефективних проєктів в Україні, що допомогло місцевим громадам модернізувати свою інфраструктуру та зменшити споживання енергії.

Міжнародне співробітництво також відіграло значну роль у сприянні культурному обміну та розвитку міжнародних відносин. Українські місцеві громади мали змогу брати участь у різноманітних культурних заходах і програмах обміну, що допомогло популяризувати українську культуру за кордоном і сприяти кращим стосункам між Україною та її іноземними партнерами.

Незважаючи на такий великий обсяг переваг, слід проаналізувати недоліки. Однією з найбільших проблем є відсутність прозорості та підзвітності в реалізації проєктів міжнародного співробітництва. Раніше деякі органи місцевого самоврядування критикували за нецільове використання коштів, отриманих у рамках міжнародного співробітництва. Показовим є приклад 2016 року, коли Національне антикорупційне бюро України відкрило кримінальне провадження за фактом розкрадання коштів, отриманих міською радою Кременчука від міжнародних донорів на будівництво спортивного комплексу. Слідство показало, що кошти були використані не за цільовим призначенням і розкрадені, а проєкт так і не був завершений.

Ще одним недоліком міжнародної співпраці стала відсутність координації та комунікації між різними зацікавленими сторонами, залученими до проєкту. Це призвело до дублювання зусиль, плутанини та затримок у реалізації проєкту. Наприклад, у 2015 році Європейський Союз призупинив проєкт з покращення водопостачання та водовідведення у місті Кривий Ріг через конфлікти між місцевою владою та підприємцем, відповідальним за проєкт [4, с. 381–385].

Також слід зазначити, що, незважаючи на потенційні вигоди, незважаючи на зростаючий рівень участі та залучення українських місцевих громад до міжнародного співробітництва, він все ще залишається низьким.

Однією з першочергових причин низького рівня участі та залучення українських місцевих громад до міжнародного співробітництва є брак ресурсів. Багатьом українським місцевим громадам бракує ресурсів, необхідних для активної участі в міжнародній співпраці. Здебільшого місцеві громади не мають достатніх фінансових ресурсів для підтримки ініціатив міжнародного співробітництва чи участі в міжнародних форумах і заходах.

Це може ускладнити місцевим громадам встановлення та підтримку відносин із зарубіжними партнерами, обмін знаннями та досвідом і участь у спільних проєктах.

Ще однією причиною низького рівня участі та залучення українських місцевих громад до міжнародного співробітництва є недостатнє усвідомлення та розуміння його переваг.

Багато місцевих громад в Україні досі не усвідомлюють потенційних переваг міжнародного співробітництва, включаючи доступ до нових знань і технологій, розвиток людського капіталу та посилення економічного зростання. Цей брак розуміння та обізнаності може призвести до небажання вкладати час і ресурси в ініціативи міжнародного співробітництва, що призведе до втраченої можливості для місцевих громад.

Складність процесу міжнародного співробітництва також може стримувати місцеві громади від участі [6]. Багатьом місцевим громадам не вистачає досвіду та знань, необхідних для ефективної навігації у складних процесах міжнародного співробітництва. Це може призвести до відсутності довіри та небажання співпрацювати з іноземними партнерами, а отже, до втрати можливостей для місцевих громад брати участь у спільних проєктах і отримувати користь від міжнародного співробітництва.

Можливо, найбільш важкими та небезпечними перешкодами є політична нестабільність і корупція. Корупція та політична нестабільність створюють вороже середовище для міжнародного співробітництва, підбиваючи довіру та впевненість у здатності місцевих громад брати участь в ініціативах міжнародного співробітництва [7]. Це може стримувати іноземних партнерів від інвестування в українські місцеві громади, обмежуючи потенційні переваги міжнародної співпраці.

Висновки. Отже, низький рівень участі та залучення українських місцевих громад до міжнародного співробітництва можна пояснити браком ресурсів, недостатньою обізнаністю та розумінням його переваг, складністю процесу міжнародного співробітництва, а також політичною нестабільністю та корупцією.

Слід визнати, що багато місцевих громад в Україні досі не мають чіткого розуміння того, яку користь їм може принести міжнародна співпраця та які кроки вони мають зробити, щоб брати участь у програмах міжнародного співробітництва. Щоб збільшити участь та залучення, українські місцеві громади мають бути забезпечені необхідними ресурсами, освітньою та просвітницькою діяльністю, а також розбудовою потенціалу. Крім того, уряд має вирішити питання корупції та політичної нестабільності, щоб створити більш сприятливе середовище для міжнародної співпраці.

Науковий керівник – д-р філос. наук, професор Кузь О. М.

Література: 1. ЄС та ПРООН запускають нову ініціативу «Мери за економічне зростання» (2021–2024) в Україні. *UNDP Україна*, 2021. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/>. 2. Мери за економічне зростання: концепція. *Mayors for Economic Growth*. URL: http://myrghorod.pl.ua/files/docs/Proecty/MEZ/5-m4eg_concept.pdf_1.pdf. 3. Вюрцбург офіційно став містом-побратимом Львова // Високий замок. URL: <https://wz.lviv.ua/news/484999-viurtsburh-ofitsiino-stav-mistom-pobratymom-lvova>. 4. Боголюбов В. М. Стратегія сталого розвитку : підручник / за ред. В. М. Боголюбова. Київ : ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с. 5. Derriennik J. P. Nationalisme et démocratie. Boreal, 1995. 144 p. 6. Bogorodetska O. Peculiarities of Polish-Ukrainian partner cities' cooperation in the context of Poland's public diplomacy. *Politeja*. 2021. No. 74, P. 163–175. 7. Bloor K. Theories of Global Politics. London : E-International Relations, 2022. 284 p.

Стаття надійшла до редакції 03.11.2024 р.

**Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця**
Журнал

№ 4
грудень 2024

Відповідальний редактор:

О. С. Вяткіна

Редактор:

І. В. Костіна

Редагування бібліографічних списків:

Ю. А. Вороніна

Комп'ютерна верстка:

Л. П. Блудова

О. Г. Пашнєва

В. А. Стасишин

Підписано до друку 17.12.2024 р.

Формат 60×84/8

Ум. друк. арк. 20,5

Наклад 50 прим.

**Засновник – Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця.**

61165, Україна, м. Харків, просп. Науки, 9а.

Видавець – ФОП Стожук А. П.